

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1069/17-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola
Sídlo	V pevnosti 13/4, 128 41 Praha 2
E-mail právnické osoby	jus@jus.cz
IČ	70873160
Identifikátor	600027341
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Hrubý
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místa inspekční činnosti	V pevnosti 13/4, 128 41 Praha 2 U Jedličkova ústavu 1349/2, 140 00 Praha 4 Sevřená 1707/12, 140 00 Praha 4 Na Topolce 1350/1, 140 00 Praha 4
Termín inspekční činnosti	9. 5. 2017 – 12. 5. 2017 a 15. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola (dále „škola“, „JÚŠ“ nebo „instituce“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), střední školy (dále „SŠ“), školního klubu, speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) a školní jídelny – výdejny mateřské školy. Od školního roku 2013/2014 škola neprovozuje středisko praktického vyučování, ubytovací zařízení spadá do režimu sociálních služeb (denní a týdenní stacionář).

Instituce je určena pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), primárně pro tělesně handicapované, v mnoha případech v kombinaci se souběžným postižením více vadami. Činnost škol je úzce provázána s dalšími subjekty, které v návaznosti na vzdělávání poskytují služby při přípravě žáků-klientů s tělesným postižením pro samostatný život. Komplexní péče je založena na týmové spolupráci pedagogů a odborníků a propojuje působení ve výchovně vzdělávací, léčebně rehabilitační oblasti spolu s poradenskými a sociálními službami.

K 30. 9. 2016 se ve třech odděleních MŠ vzdělávalo 30 dětí, nejvyšší povolený počet byl zcela využit. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) je zaměřen na poskytování péče dětem s vývojovými vadami řeči a rozvoj jejich tělesných dovedností. Vzdělávání v ZŠ probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“), v němž je obsažena i varianta upravující výuku žáků s lehkým mentálním postižením (dále „LMP“). S ohledem na specifika žáků je výrazněji posílena výuka práce s počítačem, pracovních činností a plavání. K 30. 9. 2016 poskytovala ZŠ ve 13 třídách vzdělání 70 žákům. Nejvyšší povolený počet žáků byl využit na 74 %. Na vzdělávání v ZŠ navazuje pestrá zájmová činnost školního klubu, jehož naplněnost byla k termínu inspekce stoprocentní (40 žáků).

SŠ uskutečňuje výuku podle školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání v oboru ukončeném maturitní zkouškou (Sociální činnost), v oborech s výučním listem (Šití oděvů, Knihařské práce, Keramická výroba) a v oborech bez výučního listu (Praktická škola dvouletá, Obchodní škola). K 30. 9. 2016 se v SŠ vzdělávalo celkem 86 žáků v 17 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn na 45 %. Obor Gymnázium nebyl od školního roku 2014/2015 realizován. Ve sledovaném období má zájem žáků o vzdělávání v ZŠ a v SŠ mírně vzrůstající tendenci (nárůst v ZŠ o 19 % a SŠ o 6 %).

Výchovně vzdělávací proces ve škole zajišťovalo celkem 96 pedagogů, z nichž mnozí vyučují v ZŠ i SŠ. Instituce s téměř stoletou tradicí sídlí v rozlehlém areálu Jedličkova ústavu. V osmi budovách na Vyšehradě a v Nuslích poskytuje komplexní vzdělávací, sociální a terapeutické služby umožňující integraci tělesně postižených do běžného života.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel Jedličkova ústavu a škol (dále „ředitel JÚŠ“) zastává svou funkci od roku 2014 a manažersky zastřešuje plynulé fungování celé instituce. Ve své činnosti efektivně využívá znalost prostředí a zkušenosti získané na předcházejících pozicích v rámci organizace (statutární zástupce). Vychází z dlouhodobé strategie, která umožňuje perspektivní vývoj školy (projekt dostavby a rozšíření JÚŠ) při zachování komplexnosti poskytované péče (sociální, zdravotní a výchovně vzdělávací služby). Ředitel JÚŠ postupně realizuje jasně formulovanou koncepci rozvoje školy. Důraz je kladen především na týmovou spolupráci pedagogů a odborníků při přípravě dětí a žáků pro jejich úspěšné začlenění do společnosti. Pozornost je směřována i na zlepšování personálního a materiálního technického zabezpečení výuky (např. probíhající realizace plánu na pokrytí areálu škol Wi-Fi sítí).

Koncepční záměry školy podporují dlouhodobě rozvíjené vztahy se sociálními partnery. Navázané kontakty s řadou občanských sdružení, neziskových organizací i subjekty pro zajištění odborné praxe se pozitivně odrážejí v kvalitě a návaznosti poskytovaných služeb i možnostech budoucího profesního uplatnění žáků (Centrum služeb Vyšehrad, Asistence, občanské sdružení TAP, Borůvka, Sportovní klub JÚ, stacionáře, dětské domovy). Významným přínosem v oblasti individuální a skupinové podpory žáků je i spolupráce s *Nadací Jedličkova ústavu* nebo *Nadačním a stipendijním fondem* (např. nákup kompenzačních a rehabilitačních pomůcek). Platformu pro výměnu zkušeností představuje kooperace s partnerskou institucí stejného zaměření (ARPIDA), nebo reciproční spolupráce s vysokými školami (realizace pedagogické praxe a muzikoterapie, výběr budoucích asistentů pedagoga). Stěžejním partnerem školy jsou zákonní zástupci dětí a žáků. V rámci každodenních neformálních kontaktů i prostřednictvím standardních organizací a forem spolupráce (školská rada, Rada rodičů, třídní schůzky, individuální konzultace, komplexní hodnocení žáků) mají možnost obracet se na pověřené pracovníky školy (např. ředitel škol, zástupce ředitele škol, ředitelka MŠ) a vznášet své podněty i připomínky. Důležitou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání, činnosti pracovišť (SPC) nebo práci jednotlivců představují pravidelně vyhodnocované evaluační dotazníky rodičů a zletilých žáků. Z analýzy výsledků pro školní rok 2016/2017 vyplynulo, že s úrovní poskytovaných služeb je spokojeno 90 % dotázaných (z toho 13 % velmi spokojeno), nespokojenost byla zaznamenána u 1 %. Práci SPC hodnotí pozitivně 95 % dotázaných, 4 % vyjádřila výhrady.

Rozsáhlá struktura poskytovaných služeb a množství detašovaných pracovišť klade zvýšené nároky na řízení instituce. Ředitel JÚŠ účelně delegoval kompetence a jasně vymezil pravomoce dalších vedoucích pracovníků (ředitele škol, zástupce ředitele, ředitelku MŠ, vedoucí domova, vedoucí SPC, odborníky a pracovníky v provozně-ekonomických pozicích). Při své práci klade důraz na dodržování standardu kvality poskytovaných služeb, nově byly formulovány etické zásady pro působení sociálních pracovníků (*Rukověť pracovníka v přímé péči o žáky a klienty JÚŠ*, Etický kodex). Uplatňování těchto principů společně s posuzováním úrovně pedagogické a řídicí práce využívá ředitel JÚŠ k transparentnímu hodnocení každého pracovníka. Centrální plánování i organizační zabezpečení provozu školy je funkční a pružně reaguje na aktuální potřeby. Záležitosti spjaté s chodem celé organizace jsou periodicky projednávány v rámci kolegia vedení. K efektivitě řízení napomáhá systém porad (např. managementu školy, vedoucích úseků, zástupců SPC) a moderní vnitřní i vnější informační systém. Pravidelná kooperace pedagogů a odborníků zvyšuje účinnost vzdělávání žáků (týmové schůzky, podrobné podklady pro vyhodnocování výsledků na jednání pedagogické rady). Spolupráce učitelů na úrovni metodických orgánů přispívá k rozvoji výchovně vzdělávacího procesu (sjednocení hodnocení žáků, příprava školních akcí). Kontrolní činnost je realizována každodenním pravidelným monitorováním činností pedagogů a žáků. Kontrolní systém ale není v některých oblastech koncepčně nastaven (např. ojedinělá hospitační činnost vedení školy, scházející kontinuální ověřování zadaných úkolů, následná revize). Nedůslednost kontroly se projevila např. v některých nedostatcích ve vedení povinné dokumentace, které byly v převážné míře odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Vzdělávání zabezpečuje stabilizovaný pedagogický sbor. Tvoří jej 58 učitelů z toho 3 v MŠ, 4 vychovatelé zájmového vzdělávání a 34 asistentů pedagoga, z toho 2 v MŠ. Personální obsazení umožňuje realizaci vzdělávacích programů, přestože vyšší procento pedagogů (16 %) nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace. Část nekvalifikovaných pedagogických pracovníků si doplňuje odbornou způsobilost studiem (3 učitelé a 1 vychovatel), většina (9 učitelů a 2 vychovatelé) absenci požadovaného vzdělání nahrazuje

zkušeností, empatickým přístupem i zaujetím pro svou práci. Ředitel JÚŠ prokazatelně doložil, že za nekvalifikované pedagogy cíleně hledá kvalifikovanou náhradu. Možnost najít vhodné učitele ale ztěžují specifika instituce, jejíž vzdělávání klade zvýšené nároky na osobnostní dispozice pedagogických pracovníků. Nově přichozím a začínajícím pedagogům je poskytována potřebná podpora (přidělení uvádějícího učitele, konzultace s vedením školy). Prostor pro výměnu zkušeností představují intenzivní vzájemné hospitace učitelů. Důležitou zpětnou vazbu i odbornou pomoc při řešení vzdělávacích problémů žáků poskytují pedagogům hospitace pracovníků SPC nebo externí supervize jejich práce (asistenti pedagoga i vyučující).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z filozofie školy a stanovených priorit. Pedagogičtí pracovníci se ve sledovaném období v dostatečné míře zapojovali do různých vzdělávacích akcí podporujících jejich odborný růst (kurzy znakové řeči, práce se žáky se SVP, problematika poruch chování, činnostní učení aj.). Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i vedení školy a cíleně se účastní akcí, které se shodují s potřebami školy (krizový management, manažerské dovednosti, kurzy první pomoci v MŠ).

Systematická obnova materiálně technického zázemí instituce přispívá ke kvalitě komplexní péče a vzdělávání žáků. Materiální a prostorové podmínky ve všech místech poskytovaného vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni a umožňují naplňování vzdělávacích programů i profilace školy.

Prostředí všech tříd MŠ včetně společných prostor (jídlna, tělocvična, ložnice) je dostatečně vybaveno množstvím nábytku, herních doplňků, didaktických a kompenzačních pomůcek i hraček. Využívání zázemí školní zahrady a bazénu podporuje kvalitní rozvoj pohybových dovedností dětí. K utváření zdravých stravovacích návyků dětí přispívá školní jídelna – výdejna, která na pracovišti MŠ zajišťuje stravování v plném rozsahu. Všechny prostory pro vzdělávání v ZŠ a SŠ včetně školního klubu jsou bezbariérové. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových tříd a speciálních učeben, z nichž mnohé jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem, rehabilitačními a kompenzačními pomůckami (např. cvičné kuchyňky, písárna, odborné dílny pro výuku jednotlivých realizovaných oborů, pracovní rehabilitační dílny – textilní a keramická). Kvalitu vzdělávání zvyšuje využívání informačních a komunikačních technologií a didaktické techniky (např. pracovní PC, multimediální učebna, vybavení interaktivními tabulemi, tablety, diktafony). Pro výuku tělesné výchovy a pro zájmovou činnost slouží tělocvična, bazén s vířivkou a posilovnou i venkovní hřiště. V budově je k dispozici kvalitně vybavená knihovna a divadelní sál s hudebním instrumentářem pro výuku muzikoterapie a pro konání tradičních akcí školy. Nadstandardně je zajištěna rehabilitační a následná péče (např. pracoviště fyzioterapie, ergoterapie, cvičné a startovací byty). Škola má kvalitní materiální podmínky pro uskutečňování pravidelných výjezdů dětí a žáků do školy v přírodě (vlastní bezbariérový objekt). Estetické prostředí pro vzdělávání dotvářejí vystavené práce žáků na chodbách, relaxační místnosti a školní zahrada i atrium se zelení.

S ohledem na SVP žáků klade škola zvýšený důraz na vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání. K dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci vedeni zejména při praktických činnostech a v rámci odborného výcviku. Míra úrazovosti je stabilní. K větší bezpečnosti dětí a žáků napomáhá zajištění vstupu všech budov pracovníky vratnice a celého areálu kamerovým systémem. Funkčnost nastavených bezpečnostních pravidel je periodicky prověřována cvičnými evakuačními poplachy.

Vícezdrojové financování a účelné hospodaření s poskytnutými prostředky zajišťuje kvalitní realizaci ŠVP i sociálních služeb žákům. Organizace hospodařila zejména s dotací ze státního rozpočtu (ministerstvo školství a ministerstvo práce a sociálních věcí), od

zřizovatele, s granty, úhradami za služby a školným od zákonných zástupců dětí (MŠ). K vytváření vhodných podmínek pro realizaci výchovně vzdělávacích programů v nemalé míře přispívá *Nadace Jedličkova ústavu* (např. příspěvek na zakoupení nového autobusu) i dárci (účelové dary pro potřeby klientů-žáků, nebo na zajištění provozu školy např. mobilní telefon a notebook pro zaměstnance). Tyto zdroje byly rozšiřovány o příjmy z doplňkové činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání probíhalo v komunitní, rodinné atmosféře podpořené přívětivým přístupem učitelek a jejich spoluprací s asistenty pedagoga. Všem dětem byla poskytována intenzivní logopedická péče externí klinickou logopedkou v rozsahu tří dnů týdně. Průběžná logopedická prevence byla zajišťována zástupkyní MŠ.

V průběhu spontánních aktivit si děti mohly vybrat z bohaté nabídky (stavebnice, herní koutky) nebo tematicky zaměřené činnosti (Den matek). Učitelky průběžně usměrňovaly hry dětí, povzbuzovaly je a rozvíjely jejich verbální projev. Děti se věnovaly všem činnostem se zaujetím a projevíly i osvojené pracovní návyky. Společně realizovaný úklid podporoval vzájemnou spolupráci, děti tak byly přirozeně vedeny k dokončení činnosti. Organizace pohybových aktivit ve třídě a v tělocvičně optimálně naplňovala přirozené potřeby dětí a současně zvyšovala jejich motorické dovednosti. K harmonickému tělesnému rozvoji dětí přispívá pravidelně zařazovaná hravá forma předplaveckého výcviku. Většina sledovaných řízených činností vhodně souvisela s probíhajícím integrovaným blokem. Zvolené výtvarné aktivity rozvíjely kreativitu dětí a účelně propojovaly praktické dovednosti s přírodovědnou gramotností. Děti měly dostatek příležitosti k aktivitě, k vyjádření vlastních prožitků i k řešení problémových situací. Učitelky děti průběžně hodnotily, čímž je motivovaly k dosahování lepších výsledků. Děti byly vedeny k sebehodnocení, které jim přiměřeně jejich věku umožnilo zhodnotit jejich úspěchy či neúspěchy. Sebeobslužné činnosti při stolování byly dětem umožněny v omezené míře. I když se děti samostatně obsluhovaly pouze při přidávání jídla a úklidu nádobí, tyto činnosti měly dobře zvládnuty.

Společným znakem vyučování v ZŠ a SŠ byla příjemná atmosféra, vstřícná komunikace a trpělivý přístup pedagogů k žákům. Malé kolektivy tříd a vhodné pracovní zázemí (prostorové uspořádání, relaxační a kompenzační pomůcky) vytvářejí bezpečné prostředí pro vzdělávání. Zvolené vzdělávací strategie ve výuce většinou odpovídaly individuálním potřebám žáků, jejich studijním předpokladům i možnostem. Efektivitu výuky zvyšovala účinná kooperace vyučujících s asistenty pedagoga (často i forma osobní asistence žákovi), která umožňovala výrazně individualizovaný přístup k jednotlivcům. Převažovala kvalitní forma frontální výuky (strukturovaný výklad, řízený rozhovor) kombinovaná se samostatnou prací žáků. Vzhledem k toleranci SVP některých žáků (omezené komunikační a rozumové schopnosti, poruchy autistického spektra, tělesný handicap) byly jen ojediněle zařazovány kooperativní činnosti, skupinová práce nebo hodnocení vlastního výkonu. Prostor pro sebe prezentaci žáků poskytovala vhodně zvolená forma předmětových portfolií, badatelských deníků, reflexí z četby nebo závěrečných prací maturitního oboru.

Při výuce v ZŠ učitelé zachovávali individuální a v mnohých případech i diferencovaný přístup k žákům. V pečlivě připravených hodinách kladli důraz na vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly za snahu a dobře plněné úlohy). Vyučující přiměřeně střídali metody a činnosti (např. řízený rozhovor, didaktická hra, nahrazování obrázků slovy) a respektovali individuální tempo práce žáků. Účelné využívání učebních pomůcek a didaktické techniky podporovalo názornost výuky (např. mapy, fotografie, anatomické

modely, přímé pozorování života v ptačím hnízdě prostřednictvím kamery). K aktivizaci žáků v některých hodinách přispívaly problémově zadávané úlohy nebo doplňovací cvičení v pracovních listech. Velmi efektivně byly využity mezipředmětové vztahy a práce s chybou. Žáci si rozvíjeli zejména kompetence k učení a komunikativní dovednosti, v menší míře i sociální a personální kompetence (vyjádření emocí scénkou). Učitelé průběžně poskytovali žákům dostatečnou zpětnou vazbu a v závěrech vyučovacích hodin shrnuli učivo a zhodnotili práci žáků.

Organizace výuky ve třídě, ve které se vzdělává i žák s tělesným handicapem se souběžným těžším postižením, byla podpořena pomocí dvou asistentů pedagoga. Přímým pozorováním bylo shledáno, že žák pracoval podle pokynů učitelky zcela individuálně pod vedením asistentky pedagoga. Výuka byla strukturovaná, názorná, efektivně byly využity alternativní prostředky pro zjednodušenou komunikaci (tabulka s možností volby ano-ne) a pomůcky při nácvičku činností manipulace s předměty. Asistentka pedagoga oceňovala snahu žáka o dílčí pokrok a průběžně ho vybízela ke splnění připravených aktivit. Na rozdíl od úvodní společné činnosti (zpěv písně), do které se nezapojil a projevoval nechuť, byla zvolená přímá práce s pedagogem v danou chvíli pro žáka přínosná.

Převážná část sledovaných hodin všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů v SŠ měla promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu, byla organizačně a metodicky dobře připravena a zvládnuta. Zvolené didaktické postupy většinou zohledňovaly studijní předpoklady žáků a odpovídaly probíranému učivu. Vyučující aktualizovali zařazovaná témata, účelně využívali mezipředmětové vazby a propojovali probíranou látku s praktickými příklady. Vytvářeli dostatečný prostor pro vyjádření žáků, prezentaci jejich zkušeností a vlastních názorů (základy společenských věd). Prostřednictvím modelového učení byly účinně formovány postoje žáků i pozitivní vnímání vlastní osobnosti (psychologie). Výuka anglického jazyka byla vedena převážně v cizím jazyce, tempo mluveného projevu učitel vhodně přizpůsobil úrovni pokročilosti žáků. Důraz byl kladen na rozvoj slovní zásoby a procvičování či upevňování gramatických jevů (práce s pracovním sešitem). Receptivní řečové dovednosti a motivaci žáků podporovalo doplňování slov písně na základě poslechu. Vhodně zařazená práce s textem vedla žáky ke správnému chápání významu klíčových slov, rozlišení významových rozdílů i k využívání různých informačních zdrojů (pracovní listy, učebnice, Wikipedie, testová zadání). K lepšímu porozumění ústnímu sdělení napomáhalo využívání podpůrných didaktických pomůcek (komunikační tabulka, vlastní slovník neznámých slov). Učitelé průběžně ověřovali pochopení zadávaných úkolů žáky a dávali jim dostatečný časový prostor pro jejich vypracování. V případě potřeby poskytovali žákům individuální pomoc. Pouze ojediněle ale diferencovali výuku s ohledem na odlišné tempo práce žáků nebo jejich rozdílné studijní předpoklady (nabídka činností pro rychlejší žáky, zařazování náročnějších úkolů). Jenom v menší části hodin podpořili učitelé efektivitu vzdělávání využitím prezentační techniky nebo didaktických pomůcek (vizualizace zápisu, motivační film). Příkladem je propojování vzdělávacích aktivit (výlety po Praze) s podporou samostatnosti žáků (příprava tematického plánu v kombinaci s trasou umožňující nezávislý pohyb na vozíku).

Praktické vyučování poskytuje žákům komplexní odborné dovednosti a vědomosti ve zvoleném oboru vzdělání na úrovni odpovídající jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Žáci se učí zvládat dílčí činnosti vedoucí k zhotovení výrobku, jsou vedeni k pochopení souvislostí mezi jednotlivými pracovními operacemi, osvojují si pracovní návyky nezbytné pro uplatnění v praxi, schopnost jednat samostatně a odpovědně. Učitelé v průběhu vzdělávání volili metody a formy, jež respektovaly specifické potřeby žáků, jejich

individualitu a pracovní tempo. Převládaly dovednostně praktické činnosti a samostatná práce žáků kombinovaná s dopomocí asistenta pedagoga či vyučujícího. Učitelé průběžně kontrolovali práci žáků a poskytovali jim bezprostřední zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce. K získávání dalších odborných kompetencí slouží souvislé praxe. Žáci se v jejich rámci seznamují s reálnými podmínkami pracovišť a ověřují si dosaženou míru získaných znalostí a vědomostí.

Vzdělávací okruh Odborné činnosti v Praktické škole dvouleté je zaměřen na systematický rozvoj manuální zručnosti žáků, jejich rozumových, komunikačních a tvořivých schopností. Žáci si průběžně osvojují základní technologické postupy a učí se zvládat jednoduché úkony. Jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci, což přispívá k utváření morálních vlastností důležitých pro uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti. Ve výuce učitelé citlivě volili jednotlivé činnosti, vzdělávací postupy uzpůsobovali s ohledem na druh a míru postižení žáků. Výrazně individualizovaná výuka a vstřícný přístup vyučujících umožňovaly žákům překlenout zdravotní handicap a aktivně se zapojit do výchovně vzdělávacího procesu.

Na ŠVP ZV účelně navazuje činnost zájmového vzdělávání zabezpečeného školním klubem. Do kvality výchovně vzdělávacích aktivit se příznivě promítá výborné materiální zázemí. Žákům je nabízena vhodná skladba činností s ohledem na jejich individuální potřeby a zájmy. Volný čas zde tráví formou her, soutěží, pracují s informačními technologiemi nebo v různých zájmových kroužcích (sportovní, rukodělné, výtvarné, hudební), kde rozvíjejí své umělecké dovednosti a pohybové schopnosti. Školní klub nabízí i individuální činnosti (logopedická cvičení, bazální stimulaci, nácvik sebeobsluhy). Vychovatelé a vedoucí kroužků respektují jednotlivé zvláštnosti žáků a přihlížejí k jejich specifickým potřebám. V některých případech využívají konzultace s odborníky ze školní části SPC, spolupracují s učiteli ZŠ, fyzioterapeutkami a ergoterapeutkami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poskytované poradenské služby vykazují výbornou úroveň. Celá soustava je funkčně nastavena a vychází z výrazně pedocentrického uspořádání. O každého žáka ZŠ i SŠ kontinuálně pečuje tým specialistů. Jeho činnost zastřešuje koordinátor, který vede podrobnou dokumentaci žáka (tzv. *modré desky*), ve kterých jsou průběžně ukládány všechny podstatné údaje o žákovi (stručná rodinná anamnéza, diagnóza a záznamy ze schůzek týmu, jednání se zákonnými zástupci atd.). Těžištěm systému je úzká týmová spolupráce třídních učitelů, pracovníků SPC, tj. psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pracovníků, logopeda a dále odborníků z řad zdravotníků a lékařů. Na základě průběžného vyhodnocování informací jsou efektivně upravovány individuální vzdělávací strategie každého žáka s ohledem na jeho aktuální situaci (progrese nebo zhoršení).

Vzdělávání tělesně postižených žáků převážně s kombinovanými vadami ovlivňuje v některých případech jejich proměnlivý zdravotní stav. Pedagogové ve spolupráci s pracovníky SPC společně hledají optimální postupy, umožňující společné vzdělávání s ostatními žáky ve třídě (organizační posílení výuky o dalšího pedagoga, individuální vzdělávací plány, individuální výuka s asistentem pedagoga). Nadstandardní formu individuální péče poskytuje žákům se souběžným postižením (vývojové vady řeči, poruchy artikulace) specializovaná lingvistka. Sestavuje plány řečového rozvoje, zabezpečuje metodickou pomoc pedagogům (např. užívání znakového jazyka). Podle aktuální potřeby vede i výuku českého jazyka žáků s odlišným mateřským jazykem.

Na poradenských službách školy aktivně participují i výchovná poradkyně a školní

metodička prevence. V součinnosti s dalšími pedagogy (třídní učitelé závěrečných ročníků ZŠ a SŠ, psychologka) zajišťují podporu žáků při přechodu do etapy středního vzdělávání nebo běžného života v rámci tzv. *tranzitního programu*. S přihlédnutím k individuálním možnostem a zájmům jsou žáci vedeni k výběru svého dalšího uplatnění (lekce osobnostního rozvoje, skupinové exkurze nebo individuální praxe v místě svého bydliště). Široké spektrum pomoci a její propojení s praktickým využitím je příkladem inspirativní praxe. Výchovná poradkyně se spolupodílí také na řešení kázeňských problémů žáků (osobní pohovory). Prioritou preventivních aktivit ve škole je vytváření pozitivního klimatu, výchova žáků k zdravému životnímu stylu, přirozenému sebevědomí a zodpovědnosti k sobě i svému okolí. K úspěšnému naplňování prevence přispívají kromě osvědčených způsobů (tematické celky v ŠVP, besedy, projekty) i četné mimoškolní aktivity posilující sociální vazby v třídních kolektivech. Nastavené mechanismy vytvářejí předpoklady k účinné eliminaci rizikového chování žáků.

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje komplexní systém poradenských služeb i soustavná práce vyučujících. Propracovaný způsob přijímání žáků (tzv. *přijímací poradna*), nastavený adaptační proces (seznamovací kurzy) a promyšlený systém podpůrných i vyrovnávacích mechanismů vytváří příznivé podmínky ke zvládnutí požadavků ŠVP pro děti a žáky ve všech druzích škol.

Vzdělávací výsledky v MŠ jsou příznivé. Většina dětí projevuje přiměřenou aktivitu, zapojuje se do nabízených činností a velmi dobře reaguje na pokyny pedagogů. Děti dokáží samy rozvíjet hru, zvládají základní pohybové dovednosti i jednoduché pracovní úkony. Pedagogická diagnostika u všech dětí podrobně mapuje jejich pokroky jak v oblasti vývoje řeči, tak i posuny v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Všechny děti jsou vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů. Na základě analýzy záznamů o rozvoji jsou periodicky vyvozovány záměry pro další působení, se kterými jsou seznamováni rodiče. Škola se dlouhodobě na výborné úrovni daří prostřednictvím intenzivní logopedické péče připravit většinu dětí pro vstup do běžných základních škol.

Kvalitní vyhodnocování *výsledků vzdělávání žáků v ZŠ a v SŠ* umožňuje sledovat individuální pokrok každého žáka a na základě zjištěných informací poskytovat cílenou podporu. Riziko školní neúspěšnosti snižují vhodně volené vzdělávací strategie (individualizovaná výuka), aplikovaný způsob hodnocení (slovní hodnocení, motivační hodnocení) a v případě žáků střední školy možnost rozložení ročníku na dva roky. Škola uplatňuje výrazně formativní hodnocení. Jeho účinným nástrojem je forma tzv. *výročního dopisu žákovi*, který zachycuje jeho individuální posun při práci ve škole i v odpoledních činnostech (fyzioterapie, ergoterapie). Souhrnné hodnocení je každému žákovi předáváno spolu s vysvědčením. Tato pravidelná zpětná vazba poskytuje komplexní obraz zákonným zástupcům a zároveň napomáhá žákovi k sebereflexi potřebné pro vlastní rozvoj.

Žáci v průběhu vzdělávání dosahují dobrých výsledků, podíl vyznamenaných tvoří přibližně třetina žáků, neprospívají pouze jednotlivci. Přechod žáků základní školy z prvního na druhý stupeň probíhá plynule, nedochází k výrazným výkyvům v prospěchu. Adaptaci žáků střední školy napomáhá především skutečnost, že podstatná část z nich absolvovala základní vzdělávání v Jedličkově ústavu. Externí nástroj hodnocení výsledků žáků střední školy představují jednotné závěrečné zkoušky a maturitní zkoušky. Velmi dobrých výsledků vzdělávání dosahují žáci nematuritních oborů, zejména oboru Praktická škola (ve školních rocích 2014/2015 a 2015/2016 všichni žáci konající zkoušku prospěli s vyznamenáním). Rovněž úspěšnost žáků u maturitní zkoušky je vysoká, pouze výjimečně ve školním roce 2013/2014 neprospěli dva žáci oboru Sociální činnost z matematiky. Dalším nástrojem externího hodnocení jsou soutěže a aktivity různého zaměření, v nichž

žáci prezentují získané dovednosti na veřejnosti, např. (festival integrace *Slunce, Pojd' dál, Vyšehraní, Abilympiáda*).

Absenci žáků ovlivňuje jejich zdravotní stav. Neomluvená absence se vyskytuje v minimální míře, přesto jsou vyhodnocovány příčiny jejího vzniku a následně přijímána patřičná opatření vedoucí k její eliminaci. Škola vhodně využívá pochvaly jako kladného motivačního nástroje. Oceňuje především přístup žáků ke vzdělávání i jejich účast na školních akcích (např. vyhlášení sportovce roku TOP 15).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 došlo ke změně na pozici ředitele Jedličkova ústavu a škol a k částečné obměně vzdělávací nabídky (útlum oboru Gymnázium, nárůst zájmu o obory vzdělání s výučním listem).
- Zlepšilo se materiálně technické zázemí pro vzdělávání ve všech druzích škol včetně zájmového vzdělávání.
- Instituce nadále zabezpečuje kvalitní úroveň vzdělávání, rozvoj osobnosti dětí a žáků převážně s tělesným postižením, podpořený individuálním přístupem pedagogů a poskytováním podpůrných opatření s ohledem na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Silné stránky

- Koncepční řízení instituce vytváří vhodné podmínky pro její efektivní fungování a rozvoj.
- Přínosná spolupráce se sociálními partnery podporuje osobnostní a profesní růst žáků.
- Zajištění kvalitních materiálních a prostorových podmínek pro vzdělávání.
- Vstřícná a otevřená komunikace mezi učiteli a žáky.
- Individuální a empatický přístup pedagogů k dětem a žákům.
- Efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga.
- Kvalitní vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků umožňuje sledovat individuální pokrok každého žáka.
- Dosahované vzdělávací výsledky dětí v MŠ (speciálně-logopedická péče) napomáhají k jejich zařazení do běžných ZŠ.
- Komplexně realizovaný systém poradenských služeb.
- Týmová spolupráce pedagogů, odborníků a SPC zajišťuje systematickou zdravotní, sociální a vzdělávací péči o každého žáka (tzv. *modré desky*).

Slabé stránky

- Nesystematické nastavení způsobu kontroly včetně plánované hospitační činnosti vedení školy.
- Vyšší procento nekvalifikovaných pedagogů, zejména v MŠ a zájmovém vzdělávání.
- Nízká míra využití didaktických pomůcek a moderních technologií ve výuce v SŠ.

- Méně častá diferenciacie výuky v SŠ vzhledem k odlišnému tempu práce žáků nebo jejich rozdílným studijním předpokladům.

Příklad inspirativní praxe

- Dlouhodobě realizovaný *tranzitní program* jako systém přípravy a podpory žáků pro jejich přechod do další etapy středního vzdělávání nebo do běžného života.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Systematicky nastavit způsob kontroly včetně plánované hospitační činnosti vedení školy (harmonogram kontroly).
- Nadále usilovat o zajištění vzdělávání dostatečným počtem kvalifikovaných pedagogických pracovníků, zejména v MŠ a zájmovém vzdělávání.
- Zvýšit názornost výuky a častěji využívat didaktické pomůcky a informační technologie ve vyučování v SŠ.
- Zařazovat diferencované zadání úkolů s ohledem na odlišné tempo práce a rozdílné studijní předpoklady žáků v SŠ, zejména v maturitním oboru.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jedličkův ústav a Mateřská a Základní škola a Střední škola, vydaná MHMP dne 1. 2. 2017
2. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích (školní klub) o právnické osobě Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, V pevnosti 13/4, 128 00 Praha 2, č. j. MHMP 1654016/2016, ze dne 5. 10. 2016, s účinností od 15. 10. 2016
3. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitele příspěvkové organizace Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola na dobu určitou 6 let, Usnesení č. 1820 Rady hlavního města Prahy ze dne 29. 7. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Přípravná třída, platný od 1. 9. 2015
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „*Svět mi jednou bude vděčný, že jsem prostě jedinečný*“ Mateřské školy speciální při Jedličkově ústavu a školách, Sevřená 1707/12, 140 00 Praha 4, platný od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Společně proti bariérám*“, 1. stupeň, platný od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Společně proti bariérám*“, 2. stupeň, včetně úpravy pro žáky vzdělávané podle RVP ZV s přílohou LMP, Jedličkův ústav a školy, platný od 1. 9. 2014
8. Školní vzdělávací program pro obory vzdělání 31-59-E/01 Šití oděvů, 34-57-E/01 Knihařské práce, 28-57-E/01 Keramická výroba, 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá, 63-51-J/01 Obchodní škola, 75-41-M/01 Sociální činnost
9. Školní vzdělávací program – školní klub Jedličkova ústavu a škol, Praha 4, Na Topolce 1, platný od 1. 9. 2014, aktualizace k 1. 9. 2016
10. Rozvrhy vyučovacích hodin pro školní rok 2016/2017 platné k termínu inspekční činnosti
11. Výběr třídních knih vedených ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekce

12. Deníky evidence odborného výcviku KP 1, KP 2, KP 3, ŠO 2, ŠO 3 vedené ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
13. Dohody o zajištění odborné praxe žáků uzavřené se smluvními partnery ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
14. Deníky práce výchovných skupin ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
15. Žádost o výmaz školského zařízení Internát a Středisko praktického vyučování z rejstříku škola a školských zařízení ze dne 11. 5. 2017
16. Zápis z jednání s ředitelem Jedličkova ústavu a škol ze dne 12. 5. 2017
17. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30.9. 2014, 2015 a 2016
18. Výroční zprávy o činnosti Jedličkova ústavu a škol za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání
20. Školní řády MŠ, ZŠ a SŠ, platné od 1. 9. 2016, aktualizace ke 12. 5. 2017
21. Záписы z jednání metodického sdružení MŠ, 1. stupně ZŠ a předmětových a oborových komisí ZŠ a SŠ
22. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
23. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
24. Záznamy o dětech (diagnostika) – školní roky 2015/2016 a 2016/2017 vedené k termínu inspekce
25. Záznamy o žácích (diagnostika – *modré desky*), výběr k termínu inspekční činnosti
26. Minimální preventivní program školní rok 2016/2017
27. Individuální vzdělávací plány (vybraný vzorek) pro školní rok 2016/2017 k termínu inspekce
28. Dokumentace výchovné poradkyně a metodičky prevence sociálně patologických jevů k termínu inspekční činnosti
29. Knihy úrazů vedené ve školních rocích 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
30. Finanční vypořádání dotací MŠMT za rok 2016
31. Hlavní kniha účetnictví za rok 2016
32. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016
33. Výstupy z účetnictví za rok 2016
34. Rozbor hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnou csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Mgr. *Petra Stoklasová* v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Mgr. *Jana Frojdová* v. r.

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka

Mgr. *Jana Holá* v. r.

Bc. Jitka Mladenovová, školní inspektorka

Bc. *Jitka Mladenovová* v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Mgr. *Jiří Wagner* v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. *Šárka Snížková* v. r.

V Praze 25. 5. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Hrubý, ředitel Jedličkova ústavu a škol

Mgr. *Petr Hrubý* v. r.

V Praze 2. 6. 2017